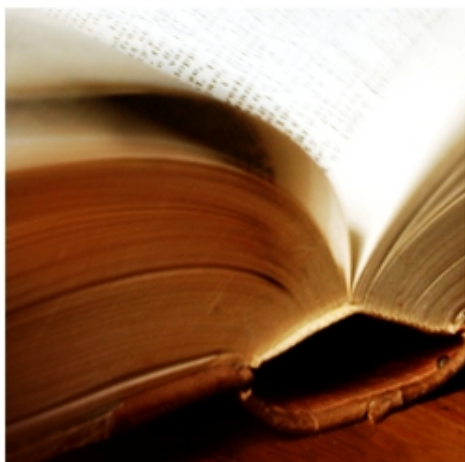
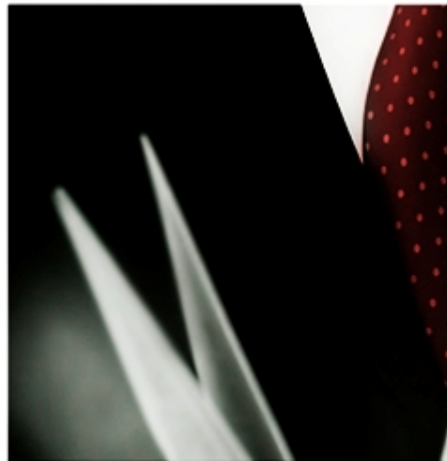

Cykl koniunkturalny

Gabriela Przesławska

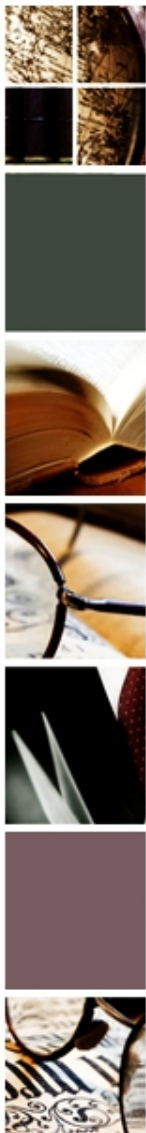
Uniwersytet Wrocławski

Instytut Nauk Ekonomicznych Zakład Polityki gospodarczej

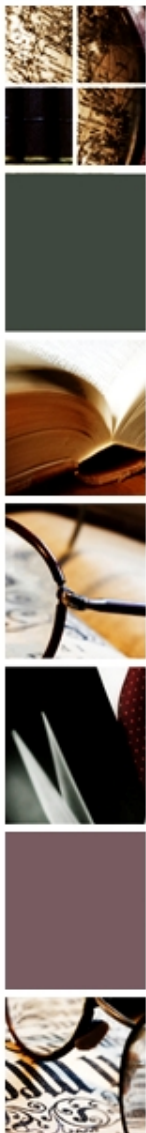
Cykl koniunkturalny - definicja

- **Cykl koniunkturalny to powtarzaj ce si okresowo w gospodarce wahania podstawowych wielko ci ekonomicznych takich jak:**
 - **PKB**
 - **Inwestycje**
 - **Produkcja**
 - **Bezrobocie**
 - **Ceny**

Koniunktura gospodarcza

- To całościowy wskaźnik charakteryzujący stan gospodarki kraju, takich jak :
- poziom PKB, inwestycji, produkcji, zatrudnienia, cen.

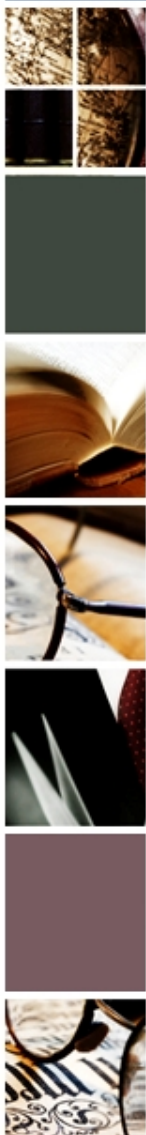
Cykl koniunkturalny - fazy

- Fazy cyklu koniunkturalnego:
- Kryzys (recesja- spadek wielko ci PKB w dwóch kolejnych kwartałach; spadek popytu, inwestycji, produkcji, zatrudnienia)
- Depresja („dno” aktywno ci gospodarczej, wska niki ekonomiczne stabilizuj si na niskim poziomie)
- O ywienie (ekspansja – wzrost wska ników ekonomicznych tj. popytu, inwestycji, produkcji, konsumpcji, zatrudnienia)
- Rozkwit - boom – szczyt koniunktury, produkcja w gospodarce osiąga najwyższy poziom. Jednocześnie zauważa się przesłanki zbliżającej się recesji, tj. wzrost cen i kosztów, co wpływa pesymistycznie na oczekiwania dotyczące przyszłych zysków

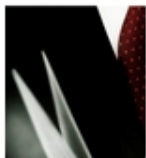
ródło i prawidłowo ci waha cyklicznych

- ródłem cykli s zmiany globalnego popytu
- Prawidłowo ci waha cyklicznych:
inwestycje rosn w fazie ekspansji,
a spadaj w fazie recesji

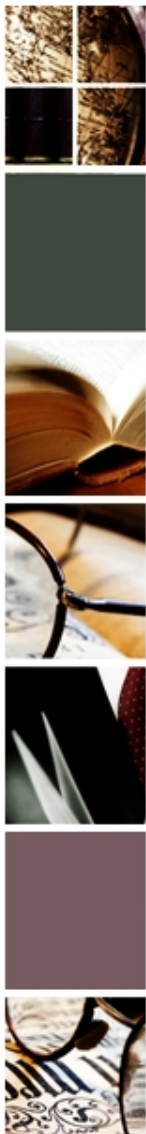

Teorie cykli koniunkturalnych 1/1

- 1. Monetarna- przyczyn waha cyklicznych, ekspansji i recesji s zmiany poda y pieni dza i kredytu (M.Friedman)
- 2. Innowacji- przyczyn wyst powania cykli jest spi trzenie si przełomowych wynalazków (np.kolei elaznej). Przedstawiciel teorii- J.Schumpeter
- 3. Psychologiczna- przyczyn waha s pesymistyczne lub optymistyczne przewidywania inwestorów i wzajemne „zara anie” si czyli efekt „zachowa stadnych” (Pigou)

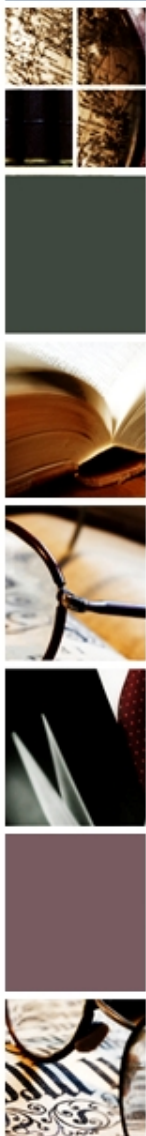
Teorie cykli koniunkturalnych 1/2

- **4.Podkonsumpcji - nadmierna tendencja do konsumowania, a nie inwestowania (Hobson, Sweezy)**
- **5.Przeinwestowania (recesje wywołane s raczej przez nadmierne ni niedostateczne inwestycje z powodu ekspansji kredytów (L. Mises, A.Hayek)**

Teorie cykli koniunkturalnych 1/3

- 6. Teoria politycznego cyklu koniunktury - akcentuje wpływ cykli wyborczych na przebieg czyli wahania koniunktury
- „go” - przed wyborami - „pobudzanie” gospodarki „mi kka” polityka pieni na (spadek stóp procentowych) i fiskalna (wzrost wydatków- deficyt bud etowy), spadek bezrobocia
- „stop” - po wyborach - „schładzanie” koniunktury, „twarda” czyli restrykcyjna polityka pieni na (wzrost stóp procentowych) i fiskalna (równowa enie bud etu, spadek wydatków), wzrost bezrobocia (M.Kalecki, W. Nordhaus. A. Alesina)

Dwa przeciwstawne poglądy w kwestii funkcjonowania gospodarki

- Pogląd klasyczny
- Pogląd keynesowski

Dwa przeciwstawne poglądy w kwestii funkcjonowania i równowagi gospodarki

- Pogląd klasyczny zakłada:
- Prymat działania wolnego rynku nad interwencją państwa
- Elastyczność cen i płac w przywracaniu równowagi gospodarczej
- Wynikający z powyższego założenia brak przymusowego bezrobocia
- Nieskuteczność polityki makroekonomicznej w regulowaniu gospodarki

Dwa przeciwstawne poglądy w kwestii funkcjonowania i równowagi gospodarki

- Pogląd keynesowski:
- Zakłada sztywne ceny i płace
- Zaleca aktywne polityki rządowe w przywracaniu zachwianej równowagi gospodarczej (interwencjonizm)

Zarządzanie popytem przez rząd

- W celu stabilizacji PKB na wysokim poziomie a jednocześnie nie utrzymania stabilnych cen rząd prowadzi polityk fiskalną i pieniężną.
- Polityka fiskalna dotyczy podatków i wydatków (patrz: wykład o budżecie i polityce budżetowej)
- Polityka pieniężna dotyczy wpływu władzy monetarnej na podaż pieniądza (patrz: wykład o banku centralnym, polityce pieniężnej oraz polityce antyinflacyjnej)

Kryzys finansowy 2007+

- Kryzys finansowy w Stanach Zjednoczonych był wynikiem nadmiernej emisji kredytów hipotecznych
- Nadmierna poda kredytów spowodowana była „in ynieri” finansow b d c skutkiem deregulacji rynku finansowego.
- Powy sze procesy doprowadziły do spekulacyjnych zakupów papierów warto ciowych, spekulacji na rynku nieruchomości, wzrostu cen nieruchomości i w efekcie- powstania ba ki spekulacyjnej.
- Masowa sprzeda nowych instrumentów finansowych na skutek „p kni cia” ba ki spekulacyjnej spowodowała straty banków, a w konsekwencji recesj

ródła:

- Samuelson, Nordhaus, Ekonomia 1. PWN, Warszawa
- Elementarne zagadnienia ekonomii, R. Milewski (red.nauk.), PWN, 2008
- D. Rosati, Przyczyny i mechanizm kryzysu finansowego w USA

